

Terugblik Natuurstudieweek 2014 in Landsrade

De NSW vierde dit jaar een jubileum dat heel geslaagd was. Het weer werkte mee en de sfeer was weer als vanouds. De week stond vooral in het teken van de vlinder, waarvan we er opvallend veel gezien hebben.

De 60e natuurweek werd gehouden van 13 tot 20 juni en was met 45 deelnemers goed bezet. Natuurlijk was het heel leuk om al de oude bekenden weer te ontmoeten en ook een nieuwe deelnemer te verwelkomen. Iedereen had zijn huis al gauw gevonden en zich geïnstalleerd. Na het avondeten kwamen we om 8 uur weer bij elkaar voor het avondprogramma. Omdat het toch wel een beetje feest was, was er voor iedereen ook vlaai bij de koffie, wat best in de smaak viel. Loek van der Klugt heette een ieder welkom en liet al de deelnemers de revue passeren. Hij nam hierna zoals elke avond met behulp van een door hem samengestelde PowerPointpresentatie, de wandeling van de volgende dag door. Routekaartje en belangrijke punten werden hierbij besproken. Iedereen had daarnaast ook een door Lotty Sonnenberg samengestelde krant gekregen, waarbij de route per dag was ingetekend en wat wetenswaardigheden over de omgeving waren vermeld. Zo konden we de volgende dag goed voorbereid op pad. Vanwege het jubileum kregen alle deelnemers een door Lotty samengesteld boekje met daarin als inleiding de historie van de natuurstudieweek samen met alle tot nu toe gebruikte limericks en tekeningen uit de uitnodigingsbrieven. Dit boekje werd ook verstuurd naar vele trouwe oud-deelnemers en oud-commissieleden. Hierna konden we genieten van een door Willebrord Dorresteyn gemaakte 3D presentatie over de Nieuwkoopse plassen, waarna Arjen Spiekstra ons nog trakteerde op eveneens stereobeelden van de Grand Canyon, vorige natuurweken en boomkickers.

Zaterdag stonden we allen om 9 uur weer klaar met rugzak, verrekijker of fototoestel voor een wandeling naar Eys en terug. Door de bossen en langs de bosrand kwamen we bij de Eyser Heuvelrug. Langs de Eyserhof en door Eys ging het verder langs de Eyserbeek waarbij we door het bronnengebied kwamen met de typische vochtminnende plantengroei. Later langs de Gulp vrolijkte het Oranje havikskruid de oever op. Voorbij Gulpen hadden we een mooi kijkje op de tuinen van kasteel Neubourg. Langs landerijen en de bosrand kwamen we weer in Landsrade. 's Avonds was er leerrijk vermaak met de door John en Ellen Bakker samengestelde natuurquiz. Zondag bezochten we de Belgische kant van de St. Pietersberg waar we na een korte klim langs de imposante kalksteenrotsen liepen met de voor dit gebied karakteristieke plantengroei. We werden verrast door de vele Dambordjes die hier vlogen. Het is een vlinder die je niet zo gauw tegenkomt en die natuurlijk druk door iedereen werd gefotografeerd. De vlinders hebben veel nectar nodig en zitten graag op paarse en roze bloemen.

Onderaan de berg kwamen we langs de meertjes waar veel kikkers zaten en talrijke juffers en libellen druk heen en weer vlogen. Er viel van alles te ontdekken en de belangstelling was dan ook groot.

Verderop bij de weitjes was het genieten van de vele orchideeën, waar je hier helemaal mee omringd was. Hiertussen ook meerdere exemplaren van de Bijenorchis.

's Avonds verzorgde Ber Onderwater een terugblik over natuurweken van lang geleden waarbij belangrijke en ludieke momenten in beeld kwamen. Hierna ging Lotty ook nog terug in de tijd met wat beelden van vroeger.

Maandag maakten we een wandeling in Kempen-Broek in België door natuurgebiedjes

met ieder een heel eigen aard. In het bos Jagers- borg zagen we meerdere vlinder- soorten. Naast de Kleine ijsvogelvlinder en de Phegeavlinder zagen we ook de Eikenpage, die normaal niet veel gezien wordt omdat hij hoog in de bomen leeft. De Gewone kameleonspin behoort tot de familie van de krabspinnen. Ze kunnen hun kleur aanpassen aan de ondergrond waar ze op zitten en kunnen in een paar dagen van wit (met soms rode strepen) knalgeel worden. Ze vangen prooien die veel groter zijn dan zij zelf en verdoven ze. Hierna spuiten ze verterend speeksel in om ze daarna leeg te zuigen. Op de St Pietersberg kwamen we deze spin ook tegen toen ze net een Dambordje had buitgemaakt. In het Moerassige gebied Den Tösch zochten we nog naar boomkikkers maar hebben ze helaas niet gevonden omdat het weer niet geschikt was. Wel zagen we even later Konikpaarden in de verte in het water staan, wat een romantisch plaatje opleverde.

's Avonds vertelde Gerard van Heusden met behulp van mooie plaatjes over zijn belevenissen in Gambia.

Dinsdag maakten we een rondwandeling vanuit Gulpen. De wandeling voerde door de mooie Ingbergrub. Altijd weer een belevens, die hoog begroeide wanden. Tussen al het groen waren weer veel insecten te ontdekken zoals deze bloedcicade. Hij behoort tot de zogenaamde spuugbeestjes of schuimcicaden. Die een nest maken van schuim. Van deze soort zul je het nest niet vinden want hij maakt het onder de grond. Zowel de nimfen als volwassen cicaden leven van plantensappen. Het was een mooie wandeling, waar we weer heel veel planten zagen, waaronder ook orchideeën.

Uiteindelijk stonden we hoog boven Gulpen, waar we door de weilanden weer naartoe afdaalden. 's Avonds vertelde André de Graaf ons over de geheimen van orchideeën en liet daarbij mooie plaatjes zien. Daarna liet Lotty zien wat er zo allemaal te beleven is in haar gifkikker terrarium.

Woensdag wandelden we langs de Perlenbach naar Monschau.

De Perlenbach dankt zijn naam aan de beekparelmossels die hier vroeger voorkwamen. Toen de beschermende maatregelen werden opgeheven, waren de mossels al heel snel uitgeroeid. In het grasland langs de beek vonden we vele bloemen en een opvallende soort daarbij was de Kleine ratelaar. In Zuid-Limburg kwamen we al vaker de grote broer hiervan tegen: de Grote ratelaar, vaak vergezeld van orchideeën. Leuk was het om hier de kleine soort te vinden. De ratelaar behoort overigens tot de bremraapfamilie en is een halfparasiet op gras en graan. Een vlindertje van nog geen 1,5 cm liet zich regelmatig zien: het Boterbloempje. In Nederland vrij zeldzaam, maar hier zagen we ze regelmatig vliegen. Langs een sterk stijgend maar heel mooi pad kwamen we uiteindelijk boven en hadden bij de Engelsley en Teufelsley een fraai uitzicht op de omgeving. Omlaag lopend kwamen we uiteindelijk in Monschau uit vanwaar de bus ons weer naar Landsrade bracht. 's Avonds vertoonde André van Stijn ons mooie en leerzame beelden van landschap- en macrofotografie.

Donderdag, alweer de laatste wandeling en vandaag mocht iedereen het zelf uitzoeken. Aan de hand van een puzzeltocht werd het stadspark van Maastricht verkend en leerden we heel veel over bomen. Leuk was het ook om nu de vruchten te zien van de bomen die de commissie bij het voorlopen had zien bloeien. Een voorbeeld hiervan is de sneeuwkllokjesboom.

De eerste aanzet tot ontwikkeling van het stadspark werd al in 1836 gegeven. Hierna werd het verder ontwikkeld tot het uiteindelijk een aaneensluiting werd van vijf parken, verbonden door het riviertje de Jeker. De variatie aan bomen is zeer groot en er zijn wel 160 soorten te onderscheiden, waarvan meerdere zeer zeldzaam zijn.

De wandeling ging gedeeltelijk ook over de vestingwallen en langs oude stadsmuren, waar we een rijke muurvegetatie konden bewonderen. Hier stond massaal het

Stengelomvattend havikskruid in bloei, dat tegenwoordig ook wel Maastrichts havikskruid wordt genoemd omdat het verder bijna nergens in Nederland voorkomt en op de Rode lijst staat.

's Avonds was er de traditionele fotowedstrijd, georganiseerd door Loek van der Klugt en gepresenteerd door Ber Onderwater. De deelnemers hadden weer heel bijzondere plaatjes ingestuurd. De uitslag van de puzzeltocht werd bekendgemaakt en ook van de eerder in de week gepresenteerde natuurquiz werd de winnaar genoemd. Er werden presentjes uitgedeeld aan de verzorgers van diverse programmaonderdelen en aan mensen die zich op andere wijze verdienstelijk hadden gemaakt tijdens de week. Hierna nam Robbert Zuidam samen met enkele enthousiaste deelnemers de avond over. Zij maakten er een bont geheel van. De Commissie werd voor de organisatie bedankt en ontving presentjes. Hierna werd de avond met zang en voordrachten op een vrolijke wijze afgerond. Er werd zelfs een nieuw NSW-lied gezongen.

Zo kwam de NSW weer tot een einde, maar we kunnen zeker zeggen: het was weer heel geslaagd!

Tekst en foto's: Lotty Sonnenberg